

Obsah

Předmluva	11
První část: Situace přechodu	15
Dějiny postmodernismu	17
Raný postmodernismus	17
Postmodernismus jako abstraktní negace	19
Vrcholný postmodernismus	21
Postkomunistický postmodernismus	23
Pozdní postmodernismus	24
Epilog: Postmodernismus, neoliberalismus	25
Metamorfóza instrumentálního rozumu	27
Pluralita jako epistemologická překážka	27
Lukácsovské kořeny instrumentálního rozumu	28
Adorno a Horkheimer: instrumentální rozum a příroda	30
Na obhajobu instrumentálního rozumu	33
Nadinstrumentálně instrumentální rozum	33
Dvě proměny vzdělanosti	38
Návrat instrumentálního rozumu	38
První proměna: univerzita a roztržštěný duch (Adorno)	40
Znaky polovzdělanosti	42
Druhá proměna: univerzita a směna (Liessmann)	48
Znaky nevzdělanosti	51
Když slepý vede slepého...	53
Soumrak liberální demokracie	55
Fenomén, nebo symptom?	58
Proti konsenzu	62
Symptomální čtení depolitizace	66

Druhá část: Deficity postmarxistické filosofie	73
O diferenci mezi Marxem a Žižkem	74
Psychoanalýza jako teorie všeho?	74
Tři Lacanovy řady	76
Antinomie lacanovské politické ekonomie	78
Zbožní fetišismus jako fantasma	80
Zboží jako signifikant?	82
Lacanova a Marxova nauka o potřebách	84
Neidentita, ne Reálno	88
Co chybí fantasmatu?	89
Chybění těla a materialistická teorie	93
Nadvláda somatického těla	93
Althusser jako kritik Feuerbachovy ideologie těla	96
Feuerbachova materialistická diference	103
Tělo a dvojí smrt	105
Caravaggio a traumatické znázornění těla	112
Jídlo jako ztracený výbuch života	116
Třetí část: Česká cesta. Kosík a Machovec	123
Kosíkova melancholie	124
Tichá pošta	124
Přiznání barvy	125
Kosík jako duch doby	126
Kosíkova melancholie	126
Heideggerův stín	127
Ztracení bohové	129
Kosík a trauma praxe	132
Převrácení Descartova rozumu	132
Praxe polidšťující a praxe odlidšťující	135
Genealogie Kosíkova pojetí praxe	136
Následky vyvanutí praxe	143

Machovcova filosofie ztracených počátků	146
Kletba patriarchátu	146
V limitech teoretického humanismu	148
Machovcův dialogický subjekt	153
Pražské jaro jako Althusserova záhada	153
Teoretické míjení antihumanismu a humanismu	156
Machovec a teoretický antihumanismus	159
Zázračná moc dialogu	161
Schéma dialogického subjektu	164
Dialogický subjekt a Lenin	167
Čtvrtá část: Prolamování	173
Odblokování idejí	176
Čemu vůbec věříme? Převrácení problému hodnot	176
Dezidentifikace a past touhy	178
Rozpad Erótu	180
Spor o chybění	181
Konstitutivní výjimka a bludný kruh idejí	184
Žena jako cesta k idejím	186
V sebevražedném prostoru subjektu	189
Sebevražda jako moderní vášeň. Benjamin, Baudelaire, Marx	190
Sebevražedný prostor. Maurice Blanchot	202
Postmoderní nebo moderní subjekt? Blanchot a Žižek	206
Subjekt za hranicemi postmodernismu	209
Průlom č. 1: Alain Badiou	210
Otazníky...	215
Průlom č. 2: Slavoj Žižek	216
Otazníky...	223
Jak Althusser objevil latentní obsah?	224
Latentní obsah a symbolický řád: historizace Reálna	227
Nečitelnost symptomu	230
Subjekt poznání	232

Mácha v postmoderní krajině	239
Ciferník umění	239
Mácha jako cizorodý živel	240
Mezičas	241
Nekonečná touha	246
Noc světa jako střed <i>Máje</i>	247
Patočka a bizarní vesmír	250
Ne-místo	252
Mácha jako strážce	255
Vynucená láska	257
Ladislav Klíma jako Máchův pokračovatel	258
Až na dno!	260
Seznam literatury	263
Summary	273
Jmenný rejstřík	277